

Zeven maanden na het mislukken van Wijnmalens missie werden door SOE de eerste operaties op Sumatra ondernomen: op 13 december '42 ging een door de 'O 24' overgebrachte verkenningspatrouille van het Korps Insulinde op een punt aan de westkust van Atjeh, nl. bij Troemon (zie kaart VIII op pag. 216) aan land¹ en op 19 december zette een *Catalina* van de Marineluchtvaartdienst een *party* van vijf Engelsen ca. 80 kilometer verder zuidelijk af.

Commandant van de verkenningspatrouille was Pel, tot majoor bevorderd, en van de patrouille maakten voorts nog acht andere militairen van het Korps Insulinde deel uit, onder wie de luitenants Scheepens en C. Sisselaar, en een telegrafist van de Koninklijke Marine. Scheepens kende uit zijn diensttijd in Atjeh de zelfbestuurder van Troemon die steeds goed met het Nederlands gezag had samengewerkt; met deze moest contact worden opgenomen en bij hem en anderen diende men zoveel mogelijk inlichtingen te verzamelen; voorts diende men speciaal na te gaan of clandestiene rubbertransporten konden worden georganiseerd. Dat het in Atjeh bij de komst der Japanners tot een grote volksopstand tegen het Nederlands gezag was gekomen, was in Londen, in Australië en op Ceylon onbekend (generaal Overakker had er in zijn telegrammen geen melding van gemaakt) – omstreeks april '42 had Pel, die toen al aan actie dacht, met betrekking tot Atjeh op schrift gesteld: 'Rekening dient te worden gehouden met de verschillende houdingen van hoofden, die beslist niet allen op onze hand zullen zijn, maar zoals steeds zal geld, veel geld, een belangrijke rol spelen'²; wij nemen aan dat zijn patrouille een groot bedrag had meegekregen, maar beschikken terzake niet over nadere gegevens.

Onder commando van luitenant-ter-zee eerste klasse W. J. de Vries bracht de 'O 24' Pels *party* naar de Atjehse kust bij Troemon – zij zou daar, gebruik makend van vijf tweepersoons-kano's, aan land gaan op een punt dat, zo meende Scheepens, volledig onbewoond was. Op 12 december, 's avonds omstreeks negen uur, bereikten de kano's dwars door de vrij sterke branding de kust waar zij werden verstopt in het hoge gras. Volgens het door Mollinger opgestelde plan bleef Pel met twee man bij

¹ Bij de beschrijving van deze en van de andere landingsoperaties waarbij van Nederlandse onderzeeboten gebruik is gemaakt, zullen wij ons vooral baseren op Bezemers *Verdreven doch niet verslagen*. Gegevens met betrekking tot de van Ceylon uit ondernomen operaties verkregen wij voorts van mr. J. Th. A. de Man. ² 'Nota betrekking hebbend op de kapitein H. G. C. Pel bekende gegevens van Noord-Sumatra', z.d., p. 3-4 (ARA, MK, M 182, M 20).